

[Statsministeren]

te land – eller disse lande – vil definere interesserne i forhold til den omkringliggende verden.

Endelig er der grund til at understrege betydningen af, at NATO gennem sin blotte eksistens bibringer det samlede europæiske sikkerhedsbillede et vigtigt element af stabilitet og forudsigelighed. På den måde kan man sige, at NATO allerede har bidraget positivt til ændringerne i Central- og Østeuropa. Det er jo egentlig også tankevækkende, at vi oplevede, at Boris Jeltsin midt under kupforsøget ringede til NATO's generalsekretær. Regeringen vil aktivt deltage i dialogen med vore NATO-partnere om den fornyelse og den justering af alliancen, som den nye europæiske udvikling tilsiger.

En stadig vigtigere rolle i de kommende år er tiltænkt EF og det politiske samarbejde i tilknytning dertil. EF er en krumtap i den samlede europæiske udvikling. Forhandlingerne om henholdsvis økonomisk og monetær union og politisk union er nu ved at nærme sig den afsluttende fase, og vi har grund til at tro, at de vil kunne færdiggøres med et positivt resultat i år.

Med det forbehold, der altid må tages, når der er tale om 12 suveræne aktører, tegner der sig et billede af en traktatændring, som logisk kompletterer og bygger videre på Fællesakten fra 1986. Vi vil se en udbygning af de enkelte samarbejdsområder, visse, men dog forholdsvis begrænsede institutionelle ændringer samtidig med en øget vægt på relationerne udadtil ikke mindst i lyset af den udvikling, jeg netop har omtalt. Mere skal jeg ikke sige ved denne lejlighed om substansen i forhandlingerne. Det er jo stof, som er velkendt af Tingets medlemmer, og det er i alle tilfælde spørgsmål, som vi får rig lejlighed til at diskutere grundigt igennem siden hen.

Men jeg vil gerne komme med et par betragtninger om den ånd, hvori vi bør tage stilling til den igangværende reform af EF-samarbejdet. Ikke mindst i lyset af den samlede europæiske udvikling har vi en klar egeninteresse i, at EF-samarbejdet udvikler sig på en dynamisk måde – af mange grunde. Jeg skal blot nævne tre:

For det første vil der i de kommende mange år blive brug for en ekstraordinær kraftanstrengelse i forhold til den tidligere kommuni-

stiske del af Europa. Forudsætningen økonomisk, handelsmæssigt og politisk er et EF, som så har kræfter til at løfte den opgave. Det er mit klare indtryk, at de østeuropæiske lande selv er enige i denne sammenhæng.

For det andet har en række europæiske lande, flere af de nuværende EFTA-lande og visse af de østeuropæiske lande tilkendegivet ønske om medlemskab eller, som en mellemstation på vejen dertil, en form for tæt tilknytning til EF. Det, disse lande stræber imod, er EF med dets iboende dynamik, sådan som den bl.a. fremgår af de aktuelle unionsplaner, og ikke en svækket eller statisk udgave af samarbejdet.

For det tredje har opbruddet i Central- og Østeuropa og tilsynecomsten af gamle etniske og nationale stridsspørgsmål ikke kunnet undgå at give os alle associationer om et Europa fra en svunden tid. Som Frankrigs præsident Mitterrand så malende har udtrykt det, skal vi faktisk vælge mellem en vej, der fører frem til det 21. århundrede, og en, der fører tilbage til det 19.

Varetagelsen af Danmarks åbenbare interesser efterlader ingen tvivl om, hvilken vej vi bør vælge. Regeringen vil derfor lægge op til, at vi fortsætter den konstruktive linje, som blev indledt med fremlæggelsen af det danske memorandum fra oktober sidste år og de danske traktatforslag, som vi præsenterede i foråret.

Sveriges ansøgning om medlemskab af EF tillægger vi den største vægt, også af hensyn til det videre nordiske samarbejde. Når på et tidspunkt alle nordiske lande måtte være medlemmer af EF, vil vi i fællesskab med tyngde kunne tilføre EF-samarbejdet værdifuld inspiration, og det regionale samarbejde, vi nu i mange år har praktiseret med så smukke resultater, vil blive revitaliseret. Men indtil vi kommer så langt, vil regeringen aktivt arbejde for, at der bliver fundet en tilfredsstillende forhandlingsløsning vedrørende det såkaldte EØS-samarbejde mellem EF og EFTA-landene.

Det er regeringens opfattelse, at de igangværende GATT-forhandlinger bør føre til en yderligere liberalisering af verdenshandelen. Afviklingen af handelshindringer vil give danske virksomheder muligheder for at opdyrke nye markeder.

Det er på hele denne internationale baggrund, med de muligheder og med de problemer, den stiller os over for, jeg på regeringens